

**PROGRAM PROFILAKTYKI
GIMNAZJUM W PSZOWIE
NA ROK SZKOLNY 2015/2016**

Opracowała :Małgorzata Brzonkalik-Skowronek

Szkolny Program Profilaktyki

I. Ustawy i rozporządzenia dające podstawę prawną dla działań profilaktycznych:

- Ustawa o systemie oświaty (zapis postulujący wprowadzenie programów profilaktycznych),
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 24.04.1997 r. rozdz. 2 art. 71,
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01.2002 r. dotyczące statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół,
Par. 2 ust. 1 pkt. 1 (dot. narkomanii, nikotynizmu i alkoholizmu),
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19.08.1994 r.
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu z dnia 09.11.1995 r.
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982 r.

II. Cele Szkolnego Programu Profilaktyki

1. Budowa więzi ze szkołą, tworzenie bezpiecznej, ciepłej atmosfery w szkole:
 - ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole,
 - poznanie się wzajemne (integracja w klasie) i budowa zaufania.
2. Wychowanie do wartości i podejmowania odpowiedniej decyzji:
 - wzbudzanie u uczniów poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie,
 - propagowanie zdrowego stylu życia,
 - wskazywanie wartościowych rozrywek.
3. Wzmacnianie mocnych stron osobowego rozwoju:
 - nauka i ćwiczenia zachowań asertywnych,
 - rozpoznanie oznak stresu oraz sposobów radzenia sobie z nim,
 - rozwijanie umiejętności radzenia sobie z napięciem pojawiającym się w trudnych sytuacjach,
 - przybliżenie znaczenia pozytywnego myślenia,
 - kształtowanie umiejętności komunikacyjnych.
4. Wskazywanie na szkodliwość używek oraz ukazywanie zagrożeń, jakie niosą ze sobą uzależnienia:
 - wskazywanie sposobów trzeźwego spędzania czasu wolnego oraz kreowania właściwych wzorców,
 - poznawanie sposobów oddziaływania reklam na ludzi i nauczania rozszyfrowywania reklam papierosów i napojów alkoholowych,
 - informowanie rodziców, co mogą zrobić, aby zapobiegać uzależnieniom swoich dzieci,
 - zwrócenie uwagi rodziców na sygnały ostrzegawcze pojawiające się w przypadku uzależnień.

III. Płaszczyzny oddziaływań na ucznia w Szkolnym Programie Profilaktyki.

Kadra Szkoły:

- podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników,
- dbanie o prawidłowy przebieg informacji,
- planowanie i sprawna organizacja,
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych wszystkich pracowników.

Rodzice:

- udział w realizacji programu,
- pedagogizacja,
- podejmowanie wspólnych celów i zadań.

Wychowawca:

- integracja zespołu klasowego,
- dbałość o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- współpraca z rodzicami,
- wyposażenie ucznia w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Środowisko lokalne:

- diagnozowanie potrzeb,
- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych (organizowanie dodatkowych zajęć, wsparcie finansowe),
- współpraca z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- współpraca z Poradnią Psychologiczną,
- współpraca z Ośrodkiem Zdrowia.

IV. Wskaźniki niezbędne do budowania Szkolnego Programu Profilaktyki.

- 1) Szkolny Program Profilaktyki powstał w oparciu o wizję i misję szkoły i zmierza do wspierania rozwoju ucznia.
- 2) Uwzględnia bazę, zasoby ludzkie potrzebne do realizacji zadań oraz warunki rozwojowe i potrzeby dzieci i młodzieży.
- 3) W Szkolnym Programie Profilaktyki ujęta jest diagnoza potrzeb środowiska uczniów, rodziców, nauczycieli i lokalnej społeczności.
- 4) Przeprowadzone ankiety wykazały:
 - problemy dzieci i młodzieży widoczne na terenie szkoły (pobicia, szantaż, agresja wobec młodszych, palenie papierosów, wyłudzenie pieniędzy),
 - problemy edukacyjne i wychowawcze (nadpobudliwość, wulgaryzmy, zła sytuacja materialna, zaniedbanie przez rodziców, agresja, brak koncentracji, wagary),
 - problemy zgłaszane przez rodziców (związane z wychowaniem młodego pokolenia, bezradność, brak posłuszeństwa, alkoholizm, narkomania, grupy nieformalne, nadpobudliwość seksualna),
 - problemy sygnalizowane przez opiekunów społecznych, kuratorów sądowych lub pracowników socjalnych miasta (ubóstwo rodzin, alkoholizm, wielodzietność, zaniedbanie opiekuńcze wobec dzieci, bezrobocie),
 - problemy zdrowotne nasilające się i dostrzegane przez pielęgniarkę szkolną (niedożywienie, zaniedbanie, higiena osobista, palenie papierosów),

Lp.	Cel	Zadania	Sposób realizacji	Klasa, kogo obejmuje	Czas realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
1.	Rozpoznanie potrzeb i oczekiwań rodziców na podstawie Programu Profilaktycznego Szkoły	Ankiety ewaluacyjne dla rodziców	Spotkanie rodziców z wychowawcami	I-III	IX – X (raz na trzy lata)	Pedagog szkolny, wychowawcy I-III	
2.	Zdobycie informacji o potrzebach uczniów, określenie tematyki zadań realizowanych w ramach Szkolnego Programu Profilaktyki	Ankiety dla uczniów	Wypełnienie ankiet na godzinie wychowawczej	I-III	IX (raz na trzy lata)	Pedagog szkolny, wychowawcy I-III	
3.	Zebranie informacji o potrzebach uczniów i określenie tematyki zadań realizowanych w ramach Szkolnego Programu Profilaktyki	Ankieta dla nauczycieli	Indywidualne kontakty pedagoga i psychologa szkolnego z nauczycielami	Wszyscy nauczyciele, dyrekcja	Cały rok	Dyrekcja szkoły, Pedagog, psycholog,	Spotkania w zespołach przedmiotowych
4.	Przeciwdziałanie agresji, bójkom i zastraszaniu wśród uczniów, przeciwdziałanie fali	Przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat agresji w szkole oraz sposobów oceniania zachowań	Lekcje wychowawcze, apele, pogadanki	I-III	IX	Dyrekcja szkoły, pedagog, psycholog, katecheci, wychowawcy	
5.	Agresja w domu i w szkole „, Kultura słowa i przeciwdziałanie używania wulgaryzmów w domach”	Przeprowadzenie pogadanek przez policjantów na temat obowiązujących procedur postępowania z młodzieżą w przypadku nagminnego używania wulgaryzmów w miejscach publicznych	Indywidualne rozmowy z uczniami i klasami, w których występuje w/w problem		Cały rok W razie potrzeby	Dyrekcja szkoły, policja, (dzielnicowi), pedagog szkolny	
6.	Poznajemy siebie i innych - integracja w nowo	Przeprowadzanie zajęć pod tytułem „Dzień integracyjny”	Zajęcia warsztatowe metodami	Kl. I	X - XI	Pedagog szkolny	

	utworzonych klasach pierwszych		aktywnymi				
		„Zawieranie kontaktu klasowego” Ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności osobistej, współodpowiedzialności za rozwiązywanie problemów klasowych i pomocy koleżeńskiej	Zajęcia warsztatowe metodami aktywnymi	Kl. I	X - XI	Pedagog szkolny	
7.	Normy moralne i czyny przestępcze – kiedy odpowiadamy za swoje czyny. wg materiałów Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu	„Przestępczość wśród nieletnich” – przeprowadzenie zajęć edukacyjnych. „Procedury postępowania nauczycieli i metod współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją	Pogadanki i spotkania z policjantem wydziału kryminalnego. Spotkanie z kuratorem sądowym dla nieletnich	Wybrane klasy w których występują zachowania świadczące o demoralizacji		Pedagog szkolny, policjanci wydziału kryminalnego	
8.	Korzyści i zagrożenia płynące z internetu	Zajęcia p.t. Bezpieczny Internet Zgłoszenie do projektu „Dbam o mój zasięg” Spektakl profilaktyczny „Jestem jak to łatwo	Zajęcia warsztatowe Realizacja badań problemu fonoholizmu i cyberprzemocy Spektakl w MOKu z dyskusją	I-III I-III I-III	V-VI IV	Nauczyciel informatyki Centrum Doradztwa i Badań Społecznych „Socjogram” GKRPA In w	

		powiedzieć”- prowadzony przez Krakowskie Centrum Profilaktyki				Pszowie, ped. szkolny	
9.	Preorientacja zawodowa – możliwość wyboru szkół ponadgimnazjalnych	Prelekcje i przedstawienia o szkolnictwie ponadgimnazjalnym oraz prezentacja ofert szkół z powiatu wodzisławskiego, rybnickiego i raciborskiego	Spotkania na godzinie wychowawczej, zajęcia z doradztwa zawodowego	III	XII-I	Pedagog szkolny i doradca zawodowy	
10.	Poznaj swoją osobowość, hobby, zainteresowania	Warsztaty preorientacji zawodowej -prowadzone przez Młodzieżowe Centrum Kariery	Zajęcia warsztatowe	III	I-III	Pracownicy MCK	
11.	Preorientacja zawodowa, decyzje o wyborze nowej szkoły	Poznanie szkół ponadgimnazjalnych	Wyjazdy na „Dni Otwarte” i „Targi Edukacyjne” powiatu wodzisławskiego	III	II-III	Wychowawcy kl. III, pedagog szkolny	
12.	Poznajemy zagrożenia chorobami XXI wieku – AIDS, anoreksja, bulimia i posocznica, różne typy grypy	Pogadanki, lekcje wychowawcze, lekcje biologii – ukazanie zagrożeń i skutków wymienionych chorób, gazetki, plakaty, materiały pokonferencyjne dot. AIDS, sepsy Kampania profilaktyczna-„Widzieć więcej” - przeciwdziałanie	Film video: „Anoreksja i bulimia” „Profilaktyka AIDS”, udział w „Dniach promocji Zdrowia”	I-III III	X-III	Higienistka, wychowawcy, nauczyciele biologii i W-F, Fundacja Rozwoju i Promocji Psychoterapii	

		zaburzeniom odżywiania					
13.	Higiena osobista wieku dojrzewania		Pogadanki, rozmowy indywidualne	I-III	X-V	Higienistka, nauczyciele biologii	
14.	Jak dysponować czasem, spędzać czas wolny i skutecznie się uczyć	Poznajemy sposoby dbania o zdrowie psychiczne i fizyczne, konstruujemy mechanizm uczenia się i wypoczywania	Realizacja tematów zajęć z profilaktyki prozdrowotnej (odżywianie, ćwiczenia, zagrożenia otyłością.) Prezentacja filmów DVD	I-III	Cały rok	Opiekunowie świetlicy, nauczyciele W-F, wychowawcy	
15.	Profilaktyka alkoholowa, nikotynowa, narkotykowa	Ukazanie szkodliwości spożywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy na płaszczyźnie fizycznej, psychicznej młodego organizmu, niszczenia życia emocjonalno-uczuciowego przez uzależnienie	Pogadanki + projekcje filmów „Alkohol kradnie wolność”, „Żółty szalik”, „Nikotyna legalny narkotyk”, „Epitaforium dla narkomana”, jak leki i narkotyki wpływają na organizm człowieka – „Lekcje przestrogi”	I-III	Cały rok	Wychowawcy, higienistka, pedagog szkolny, nauczyciele biologii	
			Program profilaktyczny prowadzony metodą dramy pt. „ Impreza” 3h	I-III	Do uzgodnienia	Centrum Edukacyjno – Profilaktyczne w Bielsku-Białej	Dofinansowanie z Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
		„Dni Promocji Zdrowia” – spotkanie z lekarzami: pulmonologiem,	Prelekcje i prezentacje	I-III	X	Wychowawcy Referat Zdrowia i Oświaty Urzędu Miasta	

		psychiatrą na temat szkodliwości palenia papierosów i zażywania substancji psychoaktywnych					
		Kiedy staję się czynnym a kiedy biernym palaczem-realizacja programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”	Przeprowadzenie lekcji biologii na temat szkodliwości palenia papierosów. Zajęcia wg materiałów PSSE z Wodzisławia Śl.	II-III	W czasie omawianego rozdziału	Nauczyciele biologii, wychowawcy	
		Rajd profilaktyczno-ekologiczny – sposób „trzeźwego” spędzania czasu Promocja turystyki rowerowej, poznania ciekawych zakątków miasta i regionu	Rajd rowerowy ulicami miasta z torem przeszkód dotyczącym sprawności sportowej, znajomości zasad ruchu drogowego, wiadomości z ekologii i profilaktyki	Delegacje	IX	Pedagog szkolny, nauczyciele geografii, biologii i świetlicy, dyrekcja szkoły, policja, OSP	
16.	Wychowanie do życia w rodzinie	Trzyletni program przygotowania do życia w rodzinie – „Wędrując ku dorosłości”	Lekcje WDŻ przeznaczone do realizacji programu	I-III	Cały rok	Nauczyciele uprawnieni do realizacji WDŻ	
17.	Zapobieganie wczesnemu macierzyństwu i wczesnej inicjacji	Ukazanie różnic między dojrzałością psychiczną a fizyczną człowieka	Wykłady, pogadanki, filmy video, zajęcia z położną, lekarzem,	II-III	V-VI	Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, pielęgniarka szkolna,	

	seksualnej		lekcje wychowania do życia w rodzinie, Dni Promocji Zdrowia			położna, lekarz w razie potrzeby	
18.	Przeciwdziałanie destrukcyjnym ruchom kultowym	Przedstawienie zagrożeń, jakie płyną z rozszerzania się destrukcyjnych grup kultowych, poznanie struktury ciała, zachowań i sposobów asertywnego reagowania	Lekcje katechezy, pogadanki, filmy CD, video „W sidłach”	II-III	W trakcie realizacji programu z religii	Nauczyciele katechezy, pedagog szkolny	
19.	Problemy w procesie wychowawczym młodzieży	„Szkoła dla rodziców”- program przeznaczony dla rodziców mających problemy wychowawcze z dorastającymi dziećmi	Kurs organizowany 2 razy w roku w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wodzisławiu Śl,	Dla chętnych		Pracownicy PPP,	
20.	Postawa „Kozła Ofiarnego” i dziecka wycofanego (zjawiska depresji)	Test poziomu agresji uczniów O-P-A	Ankietowanie uczniów	I-III	XII-I	Psycholog szkolny	
21.	Zapobieganie zjawisku „Kozła Ofiarnego”	Przeprowadzenie zajęć socjoterapeutycznych w klasach, w których istnieje zjawisko „Kozła Ofiarnego”	Metody aktywizujące	Wybrane klasy z ankiet	III	Psycholog szkolny	21.
22.	Zapobieganie bójkom, pobiciom , poniżaniu i dokuczaniu	Zapoznanie uczniów i rodziców z procedurami zgłaszania policji bójek i czynów przestępczych zaobserwowanych na terenie szkoły i miasta	Pogadanki pedagogizująca, rozmowy dyscyplinujące z pedagogiem, psychologiem i policjantem	I-III		Policjanci dzielnicowi i kurator sądowy do spraw nieletnich	

			dzielnicowym				
23.	Zapobieganie niskiej frekwencji i wagarom wśród uczniów	Program socjoterapeutyczny „Dlaczego nie chodzę do szkoły?”	Zajęcia socjoterapeutyczne	Uczniowie zagrożeni nieklasyfikowa (w razie potrzeby)	III	Pedagog, psycholog szkolny	
24.	Zapoznanie środowiska szkolnego z istnieniem klasy integracyjnej w szkole	Zajęcia integracyjne dostosowane do klasy z osobami z orzeczeniem o kształceniu specjalnym	Zajęcia metodami aktywnymi	Kl. IIa	IX	Pedagog szkolny, wychowawca i nauczyciel wspierający	
		Pedagogizacja rodziców i uczniów gimnazjum na temat klasy integracyjnej w szkole masowej	Pogadanka	Rodzice (pierwsza wywiadówka) i uczniowie (rozpoczęcie roku szkolnego)	IX	Dyrekcja Szkoły	
		Spotkania w zespołach przedmiotowo-wychowawczych w ramach pomocy psych. –ped.	Opracowanie IPET-u	Nauczyciele uczący w klasie integracyjnej	IX	Nauczyciele uczący i oligofrenopedagogiki, pedagog szkolny	

25.	Dopalacze, wspomagacze, towary kolekcjonerskie – narkotykowy kamuflaż	Pedagogizacja rodziców w czasie wywiadówki Przeprowadzenie prelekcji na temat chemicznych pułapek, jakimi są dopalacze happening pt. „Dopalacze wypalają mózg” Szkolenie dla pedagoga i psychologa „Smak życia –czyli debata o dopalaczach” organizowany przez Sanepid w W-wiu Śl. Spektakl profilaktyczny ”Szlifowane diamenty” - prowadzony przez Krakowskie Centrum Profilaktyki	Pogadanka – przygotowanie ulotki Realizacja-Ośrodek Psychoprofilaktyki Nowa Perspektywa-Kraków Realizacja działania Warsztaty doskonalące Współpraca z GKRPA i N w Pszowie i MOK	Rodzice wszystkich klas Kl. III Wszystkie klasy Pedagog i psycholog Wszystkie klasy	XI IX XI IX XI	Pedagog szkolny, kierownik świetlicy Pedagog szkolny, Psycholog szkolny, dyrekcja szkoły Pedagog szkolny, kierownik świetlicy, psycholog szkolny, wychowawca świetlicy, wychowawcy klas Pedagog, psycholog i wychowawcy	
-----	---	--	---	--	---	--	--

Zatwierdzony Uchwałą Rady Rodziców dnia 8 września 2015 r. w porozumieniu z Radą Pedagogiczną